

**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: suport@cncd.org.ro

**HOTĂRÂREA NR. 204
din data de 22.04.2015.**

Dosar nr. 761/2014.

Petiția nr. 20498/17.12.2014.

Petent: Ș A M

Reclamat: Ministerul Afacerilor Interne

Obiect: obligarea petentei să plătească școlarizarea Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, după ce a fost acceptată în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petenților.

I.1.1 Ș A M Județul Arad.

I.1.2 Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.1.3 Ministerul Afacerilor Interne loc. București, p-ța Revoluției, nr.1A, sector 1.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1 Petenta susține că, partea reclamată o obligă să plătească costurile școlarizării Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, după ce a fost acceptată în urma unui concurs organizat, în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii. Pe când absolvenților Academiei de Poliție „Al. I. Cuza” promoția 2013, au fost exonerati de la restituirea cheltuielilor ocazionate cu școlarizarea lor.

III. Procedura de citare

3.1 Prin adresa înregistrată cu nr.20498.18.02.2015, a fost citată doamna Ș A M în calitate de petentă, pentru data de 17.03.2015. Procedură legal îndeplinită.

3.2 Prin adresa înregistrată cu nr.1267.18.02.2015, a fost citat *Ministerul Afacerilor Interne* în calitate de reclamat prin reprezentant legal, pentru data de 17.03.2015. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

4.1 Petenta susține că, este absolventă a Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, promoția decembrie 2011. “În data de 01.01.2012 am fost înaintată la gradul de subinspector de poliție și repartizat în cadrul I.P.J. Satu Mare - Serviciul Criminalistic, unde mi-am desfășurat activitatea în perioada 01.01,2012-24.12.2013”. În urma unui concurs organizat de către Institutul Național al Magistraturii în perioada August-Septembrie 2013, a fost declarată admisă, în prezent, are calitatea de auditor de justiție în cadrul acestei instituții, urmând ca după examenul de absolvire organizat în 2015 să fie numită în funcția de procuror de către Consiliul Superior al Magistraturii. “Prin Decizia nr. 2905 din 17.03.2034 a I.P.J. Satu Mare mi-a fost imputată suma de 18.262,72 lei, reprezentând cota parte din cheltuielile de școlarizare ce au fost suportate de către Ministerul Afacerilor Interne pe timpul cât am urmat cursurile Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” București, proporțional cu perioada rămasă până la expirarea termenului de 10 ani, conform angajamentului încheiat cu această instituție de învățământ superior. Absolvenții Academiei de Poliție, promoția 2013 exclusiv, care au promovat examenul de admitere la Institutul Național al Magistraturii în sesiunea organizată în perioada August-Septembrie 2013 și care au demisionat din structurile Ministerului Afacerilor Interne au fost exonerati de la plata cheltuielilor de școlarizare, în temeiul O.U.G 65/2013, *pentru stabilirea unor măsuri privind încadrarea în Urnita alocată cheltuielilor de personal din Ministerul Afacerilor Interne pentru anul 2013, din data de 26.06.2013. publicată în Monitorul Oficial a României, nr. 386 din 28.06 2013*”. “Prin imputarea cheltuielilor de școlarizare în mod diferențiat (*absolvenții Academiei de Poliție, promoția 2013, care au demisionat, au fost exonerati de la plata cheltuielilor de școlarizare*) consider că se creează o situație discriminatorie, încălcându-se astfel prevederile *art. 16 din Constituția României, revizuită*, și prevederile *Protocolului 12 adițional la Convenția Europeană a Drepturilor Omului privind Interzicerea Generală a Discriminării*, raportat la art. 11 și art. 20 din Constituția României, revizuită”.

4.2 Ca atare, petenta consideră că, diferențierea de tratament este lipsită de orice justificare, sau cel puțin apare ca disproporționată, în raport cu scopul urmărit; “Consider că în cauza de față nu se poate invoca faptul că, aplicarea legii în timp nu poate reprezenta un criteriu de discriminare, întrucât, după cum puteți observa, nu m-am prevalat de o lege anterioară, care a fost în vigoare la un moment dat, ale cărei efecte să am pretenția să le invoc în favoarea mea, în cauza de față nu este vorba despre aplicarea legii în timp, ci este vorba despre restrângerea nejustificată a posibilității Jucătorilor de politie absolvenți ai Academiei de Poliția, promoții anterioare anului 2013, *de a beneficia de*

acoperirea efectelor O.U.G. nr. 65/2013, pentru stabilirea unor măsuri privind încadrarea în limita alocată cheltuielilor de personal din Ministerul Afacerilor Interne pentru anul 2013, din data de 26.06.2013, publicată în Monitorul Oficial a României, nr, 386 din 28.06.2013, care era în vigoare la momentul la care mi-am dat demisia". „Astfel, O.U.G. nr. 54/21.06.2011 modificată prin Legea nr. 234/2011, **pentru stabilirea unor măsuri privind încadrarea în limita alocată cheltuielilor de personal din Ministerul Administrației și Internelor pentru anul 2011, publicata iu Monitorul Oficial nr. 433 din 21.06.2011**, a exonerat de la plata cheltuielilor de școlarizare pe toți absolvenții Academiei de Poliție, fără absolut nici o deosebire, care în perioada vizată, si-au încetat raporturile de serviciu cu acest din, urmă minister". "Pe de altă parte, pentru ofițerii de poliție judiciară care au absolvit Facultatea de Drept în cadrul Academiei de Poliție și au împlinit în specialitate 5 ani vechime, așa cum cer dispozițiile art. 33 alin. 2 din Legea 303/2004, fără să profeseze însă în Ministerul Afacerilor Interne întreaga perioadă de 10 ani potrivit contractelor de școlarizare (angajamentelor încheiate), nu se emit decizii de imputare întrucât se consideră că aceștia sunt numiți direct în altă funcție publică și sunt incidente prevederile art. 69 alin.1 lit. e) din Legea 360/2002. între situația mea și a acestor categorii de persoane nu există nido diferență cu privire la respectarea obligației rezultate din contractul de școlarizare, situațiile fiind similare". "Pentru motivele arătate, consider că în concret nu este îndeplinită condiția proporționalității diferenței de tratament create prin emiterea titlului executoriu de către Inspectoratul Județean de Poliție Satu Mare, astfel încât prin decizia de imputare nr. 2905/17.03.2014 a fost încălcat Protocolul 12 adițional la CEDO care la art. 1 pct. 2 prevede că „*Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică pe baza oricăruia dintre motivele menționate în paragraful I (enumerarea acestora nefiind limitativă)* ".

Sușinerile părții reclamate

4.3 Partea reclamată, susține că aspectele semnalate în conținutul petiției vizează existența și aplicarea unor norme juridice stabilite printr-un act normativ la nivel de lege (OUG nr.65/2013, aprobată de Legea nr.331/2013). O analiză din punct de vedere a compatibilității OUG nr.65/2013 în raport cu normele legale referitoare la discriminare sau la egalitatea în drepturi excede competenței CNCD, având în vedere organizarea statului potrivit principiului separației și echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale. "În acest sens, CNCD nu se poate substitui, sub aspectul atribuțiilor, altor instituții în vederea soluționării unor petiții ale cetățenilor cu privire la acte normative (inclusiv la nivel de lege) pe care le consideră ca fiind discriminatorii, iar atribuțiile în ceea ce privește controlul constituționalității legilor/ordonanțelor, prin prisma încălcării prevederilor art. 16 din Constituția României, republicată, revin, potrivit legii fundamentale, Curții Constituționale. "În speță, apreciem că răspunderea legiuitorului nu poate fi evaluată de către Colegiul director deoarece Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării își exercită atribuțiile strict sub aspectul investigării, constatării și sancționării acelor fapte considerate discriminatorii în viziunea legiuitorului și care atrag

răspunderea contravențională. Or, discriminarea în cazul semnalat nu își are izvorul într-un fapt volitiv al unei persoane (fizice sau juridice, publice/private), cât prezumtiv, în caracterul prevederilor actului normativ invocat. Însă, opțiunea legiuitorului și examinarea soluțiilor legislative alese de către legiuitor, precum și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României, revine Curții Constituționale. De altfel, Curtea Constituțională, prin decizia nr.997 din 7 octombrie 2008, a admis excepția de neconstituționalitate a art. 20 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, considerând că în măsura în care s-ar admite că pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de OG nr. 137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unui text de lege, s-ar pune în discuție legitimitatea Consiliului de a înlătura consecințele faptelor discriminatorii, prin hotărâri, ce pot duce, în ultimă instanță, la încetarea aplicabilității unor dispoziții de lege, și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, încălcându-se în mod flagrant principiul separației puterilor în stat, prin interferarea în atribuțiile legislativului, dar și ale Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, inclusiv cele ale art. 16 care se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor”. “Astfel, raportându-ne la obiectul petiției și la dispozițiile legale incidente, apreciem că aceasta nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform atribuțiilor stabilite de Ordonanța Guvernului nr. 137/2000.

II. Potrivit art.6 din *Procedură*, reclamatul este persoana împotriva căreia s-a formulat sesizarea cu privire la săvârșirea unei fapte de discriminare”. „Luând în considerare dispozițiile art.20 alin. 4) din *Ordonanța Guvernului nr. 137/2000*, potrivit căreia „*Colegiul director al Consiliului dispune măsurile specifice constatării existenței discriminării, cu citarea obligatorie a părților, apreciem că citarea Ministerului Afacerilor Interne este neîntemeiată, întrucât memoriul nu vizează acte/fapte aparținând MAI*, ci acte, măsuri și proceduri ce au fost dispuse în mod direct la nivelul Inspectoratului General al Poliției Române, care potrivit prevederilor art.7 din *Legea nr.218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române*, republicată, „este unitatea centrală a poliției, cu personalitate juridică, (...)”. Având în vedere dispozițiile art.20 alin. 6) din O.G. nr. 137/2000, potrivit căreia persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament și în considerarea necesității respectării *principiilor contradictorialității și asigurării dreptului la apărare* în cadrul procedurilor în fața CNCD, apreciem că se impune introducerea și menținerea în cauză a Inspectoratului General al Poliției Române în situația în care din analiza realizată la nivelul CNCD rezultă aspecte referitoare la încălcarea principiului nediscriminării prin modul de aplicare a dispozițiilor legale incidente. **Pentru aceste considerente, invocăm lipsa calității de reclamat a Ministerului Afacerilor Interne întrucât imputarea cheltuielilor de școlarizare s-a realizat de către Inspectoratul General al Poliției Române.**

Inspectoratul General al Poliției Române este reprezentat legal, potrivit prevederilor art. 8 din Legea nr.218/2002, prin inspectorul general al Poliției Române, și nu prin alte persoane fizice sau juridice ierarhie superioare acestuia. Prin urmare, opinăm că nu se poate reține că atât instituția centrală (MAI, în acest caz), cât și structura din subordine (Poliția Română, prin IGPR) au calitate de reclamat, deoarece într-o atare interpretare s-ar ajunge la concluzia potrivit căreia pot avea această calitate toate unitățile dintr-o instituție, între care se stabilesc raporturi de subordonare ierarhică.

4.4 Ca atare, partea reclamată referitor la temeinicia imputării cheltuielilor de școlarizare specifică faptul că, potrivit prevederilor art. 70 din *Legea nr.360/2002 privind Statutul polițistului*, cu modificările și completările ulterioare „*polițistul care a absolvit o instituție de învățământ a Ministerului Afacerilor Interne și căruia i-au încetat raporturile de serviciu în primii 10 ani de activitate din motive imputabile lui este obligat să restituie cheltuielile efectuate cu pregătirea sa, proporțional cu perioada rămasă până la 10 ani, potrivit angajamentului încheiat în acest sens*”. “Facem precizarea că în conformitate cu dispozițiile art.17 alin.i) din Hotărârea Guvernului nr.294/2007³, precum și în aplicarea dispozițiilor art. 28 alin.(1) și (2) din *Ordinul ministrului internelor și reformei administrative nr.665/2008 privind unele activități de management resurse umane în unitățile Ministerului Afacerilor Interne*, la începerea studiilor universitare de licență, studenții Academiei, cu excepția celor de la Facultatea de Arhivistică, *încheie cu M.A.I. angajamente prin care se obligă ea, după absolvirea Academiei, să-și desfășoare activitatea timp de 10 ani în cadrul ministerului sau, după caz, al altor structuri similare, în funcție de nevoile acestui minister, încetarea raporturilor de serviciu ale polițistului dispusă ca urmare a cererii sau demisiei acestuia constituie motiv imputabil, potrivit art. 4 lit. c) din Normele metodologice privind stabilirea cheltuielilor de întreținere pe timpul școlarizării, a cheltuielilor efectuate pe perioada cursurilor/programelor de specializare, perfecționare, stagii de practică, în țară și străinătate și modul de recuperare a acestora de la persoanele care nu-și respectă angajamentele încheiate⁴, în temeiul căruia polițistul absolvent al Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” și care nu a îndeplinit serviciul în unitățile ministerului pe perioada stabilită prin angajamentul încheiat în acest sens este obligat să restituie cheltuielile de întreținere pe timpul școlarizării potrivit angajamentului și în condițiile prevăzute de ordinul menționat”. “În conformitate cu prevederile art. 28 alin. 1) din *Ordinul ministrului internelor și reformei administrative nr.665/2008 privind unele activități de management resurse umane în unitățile Ministerului Afacerilor Interne*, cu modificările și completările ulterioare,,. „Ofițerii, maiștrii militari și subofițerii care au angajament cu Ministerul Apărării Naționale să îndeplinească servicii/ în armată o anumită perioadă de timp, în situația că nu respectă angajamentul și sunt trecuți în rezervă prin aplicarea uneia dintre prevederile de la art. 85 alin. 1 lit. g)-l), art. 87 și 88, sunt obligați să restituie cheltuielile de întreținere pe timpul școlarizării, în condițiile stabilite prin lege”. “(2) Durata obligației salariatului de a presta muncă în favoarea angajatorului care a suportat cheltuielile ocazionate de formarea profesională, precum și orice alte aspecte în legătură cu obligațiile salariatului, ulterioare formam profesionale, se stabilesc prin act adițional la contractul*

individual de muncă. (3) Nerespectarea de către salariat a dispoziției prevăzute la alin. 1) determină obligarea acestuia la suportarea tuturor cheltuielilor ocazionate de pregătirea sa profesională, proporțional cu perioada nelucrată din perioada stabilită conform actului adițional la contractul individual de muncă, (3) Funcționarii publici care urmează forme de perfecționare profesională, a căror durată este mai mare de 90 de zile într-un an calendaristic, organizate în țară sau în străinătate, finanțate din bugetul de stat sau bugetul local, sunt obligați să se angajeze în scris că vor lucra în administrația publică între 2 și 5 ani de la terminarea programelor, proporțional cu numărul zilelor de perfecționare profesională, dacă pentru programul respectiv nu este prevăzută o altă perioadă. (4) Funcționarii publici care au urmat forme de perfecționare profesională, în condițiile alin. (3), ale căror rapoarturi de serviciu încetează, potrivit dispozițiilor art. 97 lit. h), d) și e), ale art. 98 alin. (I) lit. f) și g) sau ale art. 99 alin. (I) lit. d), înainte de împlinirea termenului prevăzut sunt obligați, să restituie contravaloarea cheltuielilor efectuate pentru perfecționare, precum și, după caz, drepturile sa/aria/e primite pe perioada perfecționării, calculate în condițiile legii proporțional cu perioada rămasă până la împlinirea termenului". "În conformitate cu dispozițiile art. 6 alin. (2) lit. i) din Instrucțiunile ministrului afacerilor interne nr. 114/2013 privind răspunderea materială a personalului pentru pagubele produse Ministerului Afacerilor Interne, „constituie pagube, în sensul prezentelor instrucțiuni, contravaloarea (...) celei-părți din cheltuielile de școlarizare suportate de M.A.I., în cazul elevilor și studenților instituțiilor de învățământ ori în cazul personalului trimis la cursuri de pregătire sau perfecționare, în țară și în străinătate, care nu au respectat contractul-angajament".

4.5 Referitor la exonerarea restituirii cheltuielilor de școlarizare exclusiv a absolvenților promoției 2013, în conformitate cu prevederile art. 22 alin. 1) din *Legea nr.500/2002* privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, ordonatorii de credite au obligația de a angaja și de a utiliza creditele bugetare numai în limita prevederilor și destinațiilor aprobate, pentru cheltuieli strict legate de activitatea instituțiilor publice respective și cu respectarea dispozițiilor legale, iar potrivit prevederilor art. 29 alin. 4), numărul maxim de posturi aprobat fiecărei instituții publice prin anexa la bugetul acesteia **nu poate fi depășit**. Astfel, în vederea încadrării în limita alocată Ministerului Afacerilor Interne pentru cheltuielile de personal aferente anului 2013, prin *Legea bugetului de stat pe anul 2013 nr.5/2013* și având în vedere efectele crizei economice asupra sistemului bugetar, implicat în ceea ce privește posibilitatea de asigurare financiară a cheltuielilor de acordare a drepturilor salariale ale categoriilor profesionale plătite din fonduri publice, precum și necesitatea asigurării încadrării în numărul de indicatori de personal prevăzuți în finanțare de acest act normativ, a fost adoptată *O.U.G. nr.65/2013 pentru stabilirea unor măsuri privind încadrarea absolvenților Academici de Poliție „Alexandru Ioan Cuza ”, promoția 2013*. „Totodată, dispunerea măsurilor prevăzute în cuprinsul acestui act normativ a fost determinată de necesitatea asigurării fondurilor bugetare pentru acordarea drepturilor salariale ale personalului Ministerului Afacerilor Interne, aceasta constituind o prioritate imediată. Neadoptarea respectivului act normativ putea avea drept consecință, pe de o parte, intrarea Ministerului Afacerilor

Interne în culpă contractuală prin nerespectarea obligațiilor asumate în angajamentele încheiate cu studenții Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, în sensul încadrării promoției de absolvenți, iar pe de altă parte, nerespectarea Legii nr. 5/2013. Astfel, petenta citează în mod trunchiat în cuprinsul plângerii doar justificările referitoare la „*atenuarea efectelor crizei economice asupra sistemului bugetar*” tară a face vorbire despre intenția Ministerului Afacerilor Interne de a evita nerespectarea angajamentelor asumate privind asigurarea posturilor absolvenților Academiei de Poliție Alexandru Ioan Cuza în vederea desfășurării activității. Având în vedere faptul că, potrivit art. 2 din O.U.G. nr. 65/2013, acordarea gradelor profesionale ori a gradelor militare absolvenților, repartizarea acestora la unități și numirea în funcții a fost amânată pentru data de 1 decembrie 2013, la art. 4 alin. 1) *Perioada pentru care se încheie angajamentul este de 10 ani pentru persoanele care urmează cursuri/e formare profesionale inițiate organizate de instituțiile de învățământ ale Ministerului Afacerilor Interne, pentru a deveni polițiști sau cadre militare, precum și pentru cele care sunt pregătite pentru nevoile Ministerului Afacerilor Interne.*”¹⁰ *Jl) încetarea raporturilor de serviciu ale polițistului se dispune în mod corespunzător de către persoanele care, au competența de acordare a gradelor profesionale și are loc: (...) d) la cerere”.*

4.6 cu privire la tratamentul diferențiat al polițiștilor care au dobândit calitatea de auditori de justiție, față de polițiștii care au avut minim 5 ani vechime în funcții juridice, admiși direct în magistratură: potrivit prevederilor art. 69 alin. 1) lit. d), e) și t) din Legea nr.360/2002, cu modificările și completările ulterioare, polițistului îi pot înceta raporturile de serviciu *la cerere, la numirea într-o altă funcție publică, respectiv prin demisie*. Nu se poate reține susținerea tratamentului diferențiat al polițiștilor deveniți *auditori de justiție* în raport cu ofițerii de poliție *admiși în magistratură*, conform art. 33 din *Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, întrucât situațiile de fapt și de drept sunt total diferite. Dobândirea calității de *auditor de justiție* nu reprezintă și nu echivalează cu numirea într-o funcție publică, după cum este prevăzut în art. 69 lit e) din Legea nr.360/2002, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, potrivit prevederilor art. 2 alin. 1) din *Legea nr. 88/1999 privind Statutul funcționarilor publici*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„funcția publică reprezintă ansamblul atribuțiilor și responsabilităților, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor de putere publică de către administrația publică centrală, administrația publică locală și autoritățile administrative autonome”*, iar potrivit alin. 2) al aceluiași articol, *funcționarul public este persoana numită, în condițiile legii, într-o funcție publică. Persoana care a fost eliberată din funcția publică și se află în corpul de rezervă al funcționarilor publici își păstrează calitatea de funcționar public”*. „Totodată, la art. 4 din același act normativ se prevede faptul că *raporturile de serviciu se nasc și se exercită pe baza actului administrativ de numire, emis în condițiile legii, în cazul auditorilor de justiție neexistând un astfel de act, validarea rezultatelor concursului de admitere la Institutul Național al Magistraturii, prin hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii, nefiind un act administrativ ce întrunește condițiile unui act de numire în funcție*.

De altfel, faptul că *auditorii de justiție nu exercită o funcție publică*, rezultă eu claritate și din conținutul art. 2 alin. 3) din Legea nr. 188/1999, în cuprinsul căruia sunt enumerate *activitățile desfășurate de funcționarii publici, care implică exercitarea prerogativelor de putere publică*¹². Pe de altă parte, nicio dispoziție a Legii nr.303/2004, ce reglementează admiterea în magistratură și formarea profesională inițială realizată prin Institutul Național al Magistraturii și nici alte prevederi legale nu stabilesc faptul că *auditorul de justiție*, al cărui statut este asimilat magistraților, pe aspectele anume indicate în cuprinsul Legii nr.303/2004 (art. 12-20), se atle în exercitarea unei funcții publice”. „Curtea Constituțională a României, examinând prevederile Legii nr. 303/2004 constată că auditorul de justiție este numit ca judecător sau procuror doar în urma absolvirii Institutului Național al Magistraturii, aflându-se într-o situație deosebită de persoana care, îndeplinind condițiile legale, este numit direct ca judecător sau procuror în urma susținerii concursului pe post. Această concluzie este, de altfel, confirmată de instanța de contencios constituțional în Decizia nr.235/2011¹⁴ care a reținut, de asemenea, că există o diferență obiectivă între situația polițiștilor care dobândesc calitatea de auditor de justiție și cei care dobândesc direct calitatea de magistrați, astfel că tratamentul juridic diferențiat este justificat. În ceea ce privește polițiștii care sunt admiși în magistratură și ulterior, sunt numiți, potrivit normelor legale, în funcții de judecător sau procuror, situația acestora reprezintă un caz diferit de încetare a raporturilor de serviciu, care potrivit art. 4 lit. e) din *Normele metodologice privind stabilirea cheltuielilor de întreținere pe timpul școlarizării, a cheltuielilor efectuate pe perioada cursurilor/programelor de specializare, perfecționare, stagii de practică, în țară și străinătate și modul de recuperare a acestora de la persoanele care nu-și respectă angajamentele încheiate*¹⁵, nu constituie motiv imputabil polițistului de natură a atrage recuperarea cheltuielilor de școlarizare, în concluzie, Inspectoratul General al Poliției Române a aplicat prevederile legale în vigoare, astfel cum am menționat anterior, iar situația prezentată de reclamantă nu este discriminatorie întrucât există o diferență evidentă de conținut între cazurile de încetare a raporturilor de serviciu, astfel cum sunt reglementate de statutul profesional, iar în ceea ce privește promoția 2013, măsurile luate au avut la bază considerente de natură bugetară, aplicabilitatea acestora fiind temporară, limitată la situația ce a determinat adoptarea lor”. „Din cele ce preced rezultă diferența majoră dintre situația petentei (care a fost încadrată în structurile MAI și doar datorită voinței proprii a renunțat la cariera profesională de polițist) și cea a absolvenților promoției 2013 (dar și a celei din anul 2011, respectiv 2012) care, din motive justificate obiectiv, nu au putut fi încadrate în structurile MAI”. „Curtea Europeană a Drepturilor Omului, legat de art. 14 privind interzicerea discriminării din *Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale*, a subliniat în jurisprudența sa că statele *dispun de o marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate* (hotărârile pronunțate în cauzele *Fredin împotriva Suediei* la data de 18 februarie 1991, *Iloffmann împotriva Austriei* la data de 23 iunie 1993).

întinderea acestei marje depinde de circumstanțele *concrete ale fiecărei cauze, de domeniile și contextul în discuție*, iar prezența sau absența unui *numitor comun* al sistemelor juridice ale statelor într-un domeniu dat, poate constitui un factor pertinent în determinarea acestei marje de apreciere”. „În considerarea faptului că exceptarea absolvenților Academiei de Poliție „Al. I. Cuza” promoția 2013, de la restituirea cheltuielilor ocazionate cu școlarizarea a fost determinată de un context aparte (lipsa fondurilor bugetare necesare încadrării în structurile MAI), opinam că instituirea unui potențial tratament discriminatoriu față de petentă, trebuie a fi exclusă *a priori*”.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1 Colegiul CNCD reține că, petiția așa cum a fost formulată relevă o situație în care, petenta este obligată să plătească costurile școlarizării Academiei de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”, după ce a fost acceptată în urma unui concurs organizat, în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii. Pe când absolvenților Academiei de Poliție „Al. I. Cuza” promoția 2013, au fost exonerati de la restituirea cheltuielilor ocazionate cu școlarizarea lor.

5.2. Colegiul director admite excepția de necompetență materială a C.N.C.D. invocată de către reclamant, arătând că deși obiectul petiției este obligarea restituirii cheltuielilor de formare, izvorâtă din **O.M.A.I. nr. II/5276/10.12.2013**, însă ordinul a fost emis în conformitate cu prevederile legale, iar o eventuală constatare a unei fapte de discriminare ar afecta norme juridice cu caracter de lege.

5.3. **Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008** a Curții Constituționale stabilește următoarele:

„Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, critica autorului excepției pune în discuție constituționalitatea atribuțiilor jurisdicționale ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, care, potrivit art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, poate să dispună «înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării», în măsura în care situațiile discriminatorii izvorăsc din conținutul unor acte normative.

Față de acestea, Curtea apreciază că o corectă analiză a textului de lege criticat impune interpretarea acestuia în ansamblul reglementării din care face parte, mai precis al Secțiunii VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, care reglementează rolul, atribuțiile și organizarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Astfel, Curtea observă că potrivit dispozițiilor art.16 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării îndeplinește rolul de «garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării», iar potrivit dispozițiilor art.18 din același act normativ, «este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.» Mai departe, art.19 alin.1) lit.c), precum și art.20, în ansamblu, reglementează

rolul jurisdicțional al Consiliului, care are ca finalitate, așa cum s-a arătat, «înlăturarea faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării.» În sfârșit, nu trebuie omis nici faptul că art.2 alin.3) din aceeași ordonanță prevede că sunt discriminatorii «prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane [...]». Deși autorul excepției apreciază ca fiind un «nonsens» interpretarea dispozițiilor art.20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 în sensul aplicabilității lor și cu privire la situațiile discriminatorii ce izvorăsc din conținutul actelor normative, Curtea observă totuși că dispozițiile de lege mai sus enunțate au constituit în realitate temeiul mai multor hotărâri prin care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a constatat, în cadrul activității sale jurisdicționale, caracterul discriminatoriu al unor prevederi legale. Dovadă a acestui fapt stă și introducerea, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2008, a alin. (3) la art.19 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, prin care s-a scos din competența Consiliului soluționarea sesizărilor având ca obiect măsurile legislative în contextul stabilirii politicii de salarizare a personalului din sistemul bugetar, măsură legislativă dictată tocmai ca urmare a efectelor generate de hotărârile emise de această instituție. În această ordine de idei, Curtea constată că, în vederea îndeplinirii rolului său de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este chemat să vegheze, printre altele, inclusiv asupra modului în care este respectat acest principiu în conținutul actelor normative. În acest sens, acest organ poate constata existența unor prevederi de lege discriminatorii și își poate exprima opinia în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative cu principiul nediscriminării. Ceea ce aici interesează sunt efectele pe care le produc aceste opinii. Astfel, dacă s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. Într-o atare împrejurare, se pune în discuție legitimitatea acestui organ de a interfera în competențele legislativului, prin înlăturarea aplicabilității unor acte normative și instituirea aplicabilității altora, dar și în competențele Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, sub aspectul art.16 referitor la principiul nediscriminării.

Deși în lumina dispozițiilor constituționale o asemenea interpretare nu ar putea fi acceptată, rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării putând fi rezumat mai degrabă la posibilitatea de a constata existența unor discriminări în conținutul unor acte normative și la formularea de recomandări sau sesizarea autorităților competente pentru a modifica respectivele texte de lege, se observă totuși, așa cum s-a reținut și mai sus, că, în practică, art.20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 a generat efecte neconstituționale, prin care s-a încălcat principiul separației în stat, la aceasta contribuind chiar

formularea echivocă a dispozițiilor cuprinse în Secțiunea VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

Pentru aceste motive, Curtea constată că prevederile art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu și chiar să substituie acest text cu dispoziții cuprinse în alte acte normative.”

5.4. Având în vedere aceste aspecte, Colegiul nu se poate pronunța prin hotărâre privind obiectul cauzei, însă poate emite un punct de vedere, conform prevederilor art.18 alin.1) al **O.G. nr. 137/2000**, care prevede: „*Consiliul este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul sau de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării*”.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de necompetență materială a C.N.C.D. invocată de către reclamant, conform Deciziei nr. 997 din 7 octombrie 2008 a Curții Constituționale.

2. Emiterea unui punct de vedere

3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

4 O copie a hotărârii se va transmite părților.

a) Ș A M Județul Arad.

b) Ministerul Afacerilor Interne loc. București, p-ța Revoluției, nr.1A, sector
1.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

BERTZI THEODORA – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

MANOLE FLORIN- Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Întocmit: Rodina Olimpiu-Serviciul Asistență Colegiul Director

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

VIII. Punct de vedere

8.1 **O.G. nr. 137/2000**, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu

- care atinge un drept.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „*trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă*”. Curtea a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: **Fredin împotriva Suediei**, 18 februarie 1991; **Hoffman împotriva Austriei**, 23 iunie 1993, **Spadea și Scalabrino împotriva Italiei**, 28 septembrie 1995, **Stubbings și alții împotriva Regatului Unit**, 22 octombrie 1996).

Conform Curții Constituționale a României (ex. **Deciziile nr. 168/1998 și 294/2001**) situațiile deosebite în care se găsesc diferitele categorii de salariați determină soluții diferite ale legiuitorului în ceea ce privește salarizarea acestora, fără ca prin această soluție să se încalce principiul egalității, ce nu semnifică uniformitate. „*Principiul egalității în drepturi și al nediscriminării se aplică doar situațiilor egale ori analoage, iar tratamentul juridic diferențiat, instituit în considerarea unor situații obiectiv diferite, nu reprezintă nici privilegii și nici discriminări.*” (**Decizia nr. 108 din 14 februarie 2006 a Curții Constituționale**).

8.2 Diferențierea trebuie să se bazeze pe comparația față de alte persoane, grupuri sau comunități (**O.G. nr. 137/2000**, art. 1 alin. 3: „*Exercitarea drepturilor enunțate în cuprinsul prezentului articol privește persoanele aflate în situații comparabile.*”). Comparabilitatea se analizează în raport cu dreptul invocat ca fiind restrâns sau înlăturat.

Petentul și-a comparat situația cu trei categorii de persoane: absolvenții promoției 2013 (conform prevederilor **O.U.G. nr. 65/2013**); cei care puteau părăsi structurile MAI în virtutea prevederilor **O.U.G. nr. 54/21.06.2011**; ofițerii de poliție judiciară care au absolvit Facultatea de Drept în cadrul Academiei de Poliție și-au îndeplinit în specialitate 5 ani vechime, numiți direct în altă funcție publică nu se emit decizii de imputare.

Colegiul director consideră că petentul se află în situație comparabilă cu absolvenții promoției 2013 și cu cei care au putut părăsi structurile MAI în virtutea prevederilor **O.U.G. nr. 54/21.06.2011**. Totodată petentul se află în situație comparabilă și cu persoanele care au fost numiți într-o funcție publică (procurori), întrucât este auditor de justiție, diferența constând doar în faptul că nu a fost numit ci a dat examen, ceea ce nu are relevanță privind comparabilitatea situației (imputarea cheltuielilor de școlarizare). Cunoștințele obținute la Academia de Poliție Alexandru Ioan Cuza urmează a fi valorificate de petent într-o funcție publică (de procuror sau judecător), în interes public, astfel Statul Român nu a făcut inutil respectivele cheltuieli de școlarizare.

Fapta de discriminare este determinată de existența unui criteriu.

8.3 Colegiul director constată că în comparația cu absolvenții promoției 2013 (conform prevederilor **O.U.G. nr. 65/2013**); și cu cei care puteau părăsi structurile MAI în virtutea prevederilor **O.U.G. nr. 54/21.06.2011** problema apare din aplicarea legii în timp. **O.U.G. nr. 65/2013** a exonerat de la plată persoanele care, după intrarea în vigoare a ordonanței de urgență, au solicitat, până la un moment dat, să părăsească structurile IGPR, iar **O.U.G. nr. 54/21.06.2011** în mod similar s-a referit la persoanele care în momentul respectiv au dorit să facă acest lucru.

C.N.C.D. are o cazuistică constantă, sprijinită de deciziile Curții Constituționale în domeniu, conform căruia aplicarea legii în timp nu poate reprezenta un criteriu de discriminare. În caz contrar la intrarea în vigoare a unei noi legi, toate persoanele pentru care noua lege generează un dezavantaj sau pentru care vechea lege a generat un dezavantaj (practic toți cetățenii României) s-ar putea simți discriminați. Astfel nu s-ar mai putea emite nici o nouă legislație.

8.4 În concluzie, imputarea cotei parte din cheltuielile de școlarizare pentru absolventul promoției anului 2009 al Academiei de Poliție Alexandru Ioan Cuza, admis la Institutul Național al Magistraturii, fiind auditor de justiție, comparativ cu absolvenții promoției 2013 (conform prevederilor **O.U.G. nr. 65/2013**) și cu cei care puteau părăsi structurile MAI în virtutea prevederilor **O.U.G. nr. 54/21.06.2011** nu reprezintă discriminare conform prevederilor art. 2 al **O.G. nr. 137/2000**.

În comparație cu persoanele numite într-o funcție publică, Colegiul director consideră că există un anumit criteriu: modul în care un ofițer de poliție poate deveni magistrat: prin numire sau prin examen. Un astfel de criteriu se înscrie în categoria „*precum și orice alt criteriu*”, conform art. 2 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**.

O faptă poate fi considerată discriminatorie dacă atinge un drept, oricare dintre cele garantate de tratate internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională.

În cauza de față cuantumul cheltuielilor de judecată este de natură să atingă dreptul la proprietate. Totodată se atinge și dreptul de liberă alegere a unei profesii.

În concluzie imputarea cotei parte din cheltuielile de școlarizare pentru petent, devenit auditor de justiție prin examen, comparativ cu cei numiți în funcția de procuror, reprezintă discriminare conform prevederilor art. 2 al **O.G. nr. 137/2000**.

Cristian Jura
Membru Colegiul Director

Asztalos Csaba Ferenc
Președinte